

Сёнтёрү ялавё

Муркаш район хаҗачё

1944 җулхи майн 5-мёшёнченпе тухать

8 (7542) №

Шамат кун, 2008 җулхи февралён (нарәс) 2-мёшё

Хакё ирёлкё

Республикара

Мускаври тёл пулусем

Ытлари кун Чаваш Ен Президентё Николай Федоров Мускавра Раҗсей Правительствин Председателён пёрремёш сумёпе Дмитрий Медведевпа, җёршыван Шутлав палатин председателёпе Сергей Степашинпа, Раҗсей Патшаләх Думин Гражданла тата уголовнай сакунсем, арбитраж тата процесс сакунёсем енёпе ёҗлекен комитечён председателёпе Павел Крашенинниковпа, җаван пекех Раҗсей Президентён Администрацийён Ертўсин сумёпе Владислав Сурковпа ёҗслё тёл пулусем тата каласуем иртернё. Тёл пулусенче Чаваш Республикин социаллә пурнәҗпа экономика ата-ланавён ыйтәвёсене сўтсе явнә.

Республика интересёсене хўтёленёшён

«Независимая газета» кәларәм Экономика хыпарёсен агентствин төпчевён кәртәвёсене – Раҗсейчи чи лайәх лоббистсен рейтингне пичетленё. Унта патшаләх тытамёсен представителёсен проектсене лоббиллес төллевлө ёҗ-хёлөн тухәсләхне кәртәтса панә, җак проектсем вәл е ку регионән е общество сийёсен интересёсене сәнләҗсё. Чаваш Ен Президентё Николай Федоров 2007 җул кәртәтәвёсем тәрәх чи лайәх 25 лоббист – регион лидерён шутне кёнә.

Аса илтерер: Раҗсейре пётёмпе 86 регион, Чаваш Ен интересёсене сине тәрса хўтёленепе паләрнә Николай Федоров җак рейтингна тивёҗлипех кёнә.

Депутат суйлавҗасемпе тёл пулчө

РФ Патшаләх Думин депутатчө Н.М. Бударин җёршыв парламентне суйланнә хыҗсан республикәна ёҗслө визитпа килчө.

Пирён депутат парламента строителство тата җёр хутшанәвёсен комитетне кёнә. Паллә ентеш Улатарта пуллә чухне Сәршывён җыранне сирёплетме наказ илнө. Ку ёҗсе тума 198 миллион кирлө.

Паллә космонавт Чаваш Республикин интересёсене хўтёлессийён сине тәрса ёҗсеме шантарать.

Пурәнмалли чи пёчөк виҗе

Республика правительствин иртнө җулхи таваттамёш кварталшан пурәнмалли чи пёчөк виҗсене паләртнә:

- төп социаллә демографи ушкәнёсемшён – 3351 тенкө,
- ёҗлекен җынсемшён – 3593 тенкө,
- пенсионерсемшён – 2701 тенкө,
- ачасемшён – 3260 тенкө.

Пурәнмалли пёчөк минимум социаллә программәсем хатёрлеме тата сахал тупаш илекен граждасене пулшупама кирлө.

Төнче Кубокё умёнхи юлашки төрөслөв

Юн кун Шупашкарта җәмәл атлетика федерацийёсен төнчери ассоциацийён (ИААФ) комиссийё пулчө. ИААФ вице-президентчө, Олимп ваййисен чемпионё Сергей Бубка ертсе пина делегаци Шупашкарта 23 Төнче Кубокне хатёррине төрөслөрө.

Делегаци амарту трассипе паллашрө. Амартәва килекен спортсменсен пурәнмалли условияёсемпе кәсәкләнчө. Визәсемпе тивёҗтерес йөркене те тишкерчө. Хәвәрт утассипе Төнче Кубокё Шупашкарта анәслә иртессе шанатпәр, пелтерчө С. Бубка.

Сиплев ёҗёнчи җёнё технологисем

Физкультурапа сыватаҗсө

Мән Сёнтёрте вырнаҗнә 2-мёш номерлө район больницинче пёлтёртөнпө чирлисене физкультурапа сыватасине мала кәларса ятарлө кабинет уҗрөс. Унта валли тренажерсем, скакалкәсем, мечөксемпе ытти физкультура хатёрө туйнчөс. Ю.М. Трофимов (сән үкерчөкөре сылтәмра) ертсе пынипе кунта паян ачасем те, аслисем те чир хыҗсан сывәләхә сирёплетөҗсө. Юрий Михайлович хай мануаллә терапияе аван пёлнөрен (вәл ку ёҗре 7-8 җул) ун патёнчен чирлисем татәмләҗсө. җак уйрәмра пёрремёш җул мар ёҗлекен Сергей Иштудова (сулахайри) Светлана Белова массажистсем, сыватупа физкультура кабинетчөн инструкторө Нина Кузнецова та хайсем сине хунә явалләхә сирёп туйҗсө. Пёрлехи тәрәшуләхпа сывәх вәхәтрах кунта нумай функциллө кравать (массаж тума тата сурәм шамминепе туртма) пулө, аппетерапи (пыл хурчөсем сәхнине сиплессу) тата таласатерапи (шывпа сыватассу) енёпе ёҗлессу вай илө. Пылчәкпа сиплеме пулсасси те инҗетре мар. – җынсем пирён пата килөҗсө пулсан, элир өёсене кирлө. Пирён төллев вара – хамәр ёҗе малалла анләлтәтса пырасси, җөнё технологисене алла илессу, – терөҗ хайсенчен уйрәлнә чух эсир сән үкерчөкөре куракан сывәләх хурал-А. БЕЛОВ сән үкерчөкө.

Район администрацийөнче

Хисеп грамотипе наградаланә

Район администрацийөн пусләхөн январён 25-мёшөнчи 55 № ышанәвөпе район администрацийөн Хисеп грамотипе наградаланә:

җамрәк әрәва пелү тата воспитани парассипе тунә ситөнүсемшён, нумай сул анәслә ёҗленёшён Оринин шулөн пусламаш классен учительне Фаина Петровна АЛЕКСАНДРОВАНА;

Халәх сывләхне упрассипе нумай сул түрө кәмәлпа вай хунәшан Уйкас Яна-салти пётёмөшле практикә врачне Галина Иосифовна ГОРДЕЕВАНА;

Ял хуҗаләх производствинче нумай сул анәслә ёҗленёшён тата обществәлпә ёҗре активлә пулнәшан: Римма Петровна ВОЛКОВАНА,

«Оринино» хуҗаләхри хәрүшсәрләх техникин инженерне, профком ертўсине,

Раиса Васильевна СТОЛЯРОВА-НА, Муркашри чәх-чөп фабрикин бухгалтерне.

Нумай сул тухәслә ёҗленёшён тата обществәлпә ёҗре активлә пулнәшан: Вячеслав Алексеевич БИРЮКОВА, «җеспөл» предприятин техника директорне,

Галина Семеновна КОНДРАТЬЕВАНА, Муркашри чәх-чөп фабрикин сутўсине.

Нумай сул түрө кәмәлпа ёҗленёшён тата обществәлпә ёҗре активлә пулнәшан Муркаш пасар ертўсине Евгений Николаевич СУББОТИНА.

Уяв умён

Республика кунё җөнөлөхпе савантарө

Ытлари кун Чаваш Ен премьер-министрө Сергей Гапликов 2008 җулхи Республика кунне хатёрленсе ирттерес енёпе ёҗлекен йөркелү комитечён ларәвне ирттернё. Уяв кәҗал Шупашкарта, Муркаш тата Йёпреҗ районёсенче пулать.

Экономика аталанәвөпе суту-илү министрө Иван Моторин «Регионсем – чикёсөр ёҗтешлөх» инвестици форумне мөнле хатёрленнине паллаштарнә.

Культура, национальноҗөнёсөн ёҗсөн, информация политикин тата архив ёҗсөн министрөн сумё Виктор Бондарев Пётём Раҗсейри халәх пултаруләхөн XVI «Раҗсей җал куҗөсем» фестивалө, Пётём Раҗсейри ал әстисен изделийөсен VI «Аста Рус» конкурсно хатёрленнө синчен каласа панә. Вәл паләртнә тәрәх республикәна Раҗсей Федерацийён 54 регионөнчөн, чикө лөш өнчи 6 җёршывран пултаруләх коллективёсем килмелле. 10 коллектив Муркаш тата Йёпреҗ районёсенче ёҗслө.

Республика кунё төлне Президентән Б.Н. Ельцин ячёллө библиотекин регионти центрне, Муркаш районөнчи Кашмашри, Йёпреҗ хула тәрәхән Культура сурчөсене усма паләртнә. Хула строительствипе общество инфратытамён аталанәвөн министрө Александр Гончаров Республика кунне уявлассипе сыхәннә объектсен строительствипе мөнле пынипе паллаштарнә. Вәл Йёпреҗ тата Муркаш районёсенче сулсен строительствине вёҗслөс енёпе ёҗленепе паләртнә.

Сывләх сыхләвөпе социаллә аталану министрө Нина Суслонова пысәк объектсен, җаван пекех Муркаш районөнчи Шетмөпус врач амбулаторийөн никёсө җинчи пётёмөшле практика врачөн уйрәмөн, Шупашкар хулинчи 2-мөш больница никёсө җинчи амбулатори хирургийөн центрөн строительствипе паллаштарнә.

Муркаш районөн пусләхө Юрий Иванов Республика кунөнчи мероприятисем тата җав кун усма паләртәкан җөнё объектсем җинчен пелтернё.

РАЙОНТА: ёнер, паян, ыран

җамрәк педагогсен канашө

Иртнө эрнере җамрәк педагогсен канашөн пёрремөш ларәвө пулчө.

Пёр шухәшлә пулса педагогсен канаша ертсе пыма Мән Сёнтёр шулөнчи Людмила Валерьевна Храмова учительницана шанчөс. Унан сумө – Муркаш лицейөнчи Роман Николаевич Сапожников учитель.

Канашра икө ёҗ ушкәнө йөркелөнө, султалак валли ёҗ планне сирёплетнө. Сывәх вәхәтра ёҗлекен җамрәксем хушшинче КВН, спартакиада тата җамрәк специалистсен конкурсне ирттерме паләртнә.

Библиотекасем – суйлавҗасене

РФ Президентчөн суйлавө сывхарнә май библиотекасем те хайсен түпине хывма тәрәшаҗсө. Суйлавҗасене суйлав саккунёсемпе паллашма майсем туса параҗсө.

Муркашри ялсем хушшинчи библиотекәра ятарлө выставка йөркелөнө. Кунта саккун ачөсене, кандидатсен списокөсене вырнаҗтарнә. Суйлав ыйтәвөпе ытти литература та пур.

Хамәр тәрәшсан Турә та пуләшать

Районта 11 төн пёрлөшөвө ёҗлет. Вёсем пурте православия төнне тытса пыраҗсө. Район администрацийө сумөнчи ятарлө канаш төн пёрлөшөвөсөн ёҗне йөркелесе пырать.

Ырә ёҗсен султалакөнче ял җынисен кәмәл-сипетне аталантарассипе, ялсене тирпей-илем кертессипе чылай ёҗ тума паләртәҗсө. Районта Республика кунне уявлани те ку енёпе тәрәшма хистет.

«Ташлар-ха саванса»

җак ятпа районти хореографи коллективёсен конкурсө иртет. Ана районти культура пайөпе ача-пәча искусствин шулө йөркелөҗсө. Конкурса шулсенче вөрөнөкен ачасене явәстараҗсө.

җапла вара шулсенче вөрөнөкен ачасем анлә пелү илнине җырлахмаҗсө, төрлө енлө аталаннә җынсем пулса үсөҗсө. Халәх юрри-көввине упрама та пелөҗсө.

Раҗсейре

Кашни киле – автомобиль

җёршывра автомобильсем туйнасси үсет. Иртнө җул җак кәтарта 35 процент пысәкләннә. Раҗсей граждасем 2 миллион та 800 пин машина туйннә. Мускавра паян җаван чухлө автомобиль чупать.

Чикө лөш өнчи автофирмәсем пирён җёршывра 24 завод лартаҗсө. Телөр 4 җултан кунта пёр миллион ытла иномарка кәларма пулсәҗсө.

Паян җёршывра 38 миллион ытла (совет саманинче 12 миллион ытла) автомобиль регистрациленө.

2007 җулта хамәр заводсем автомобильсем кәларассине 5 процент чакарнә. Пётёмпе 765 пин машина сутнә.

Апла пулин те 2010 җул төлне автомобильсем сутасси җёршывра чакма пулсать тесе шутлаҗсө.

Автомобильсен хисепө 1000 җын пуҗне

С ёршывсем	Автомобильсем
С Ш А	7 6 0
И т а л и	5 6 5
Ф р а н ц и	5 6 5
А в с т р и	5 6 0
Г е р м а н и	5 2 0
Я п о н и	5 5 0
Р а җ с с е й	3 0 0
И н д и	2 0
К и т а й	2 0

Пултаруллисене пөлме

Корреспондентсене ёҗе илетпёр

Райхаҗат редакцийө корреспондентсене ёҗе илессинчен пөлтерет.

Февралён 11-мёшөнчен кая юлмасәр райхаҗатра ёҗсеме кәмәл пуррисен редакциө резюме ситермелле. Кашнин хайөн пултаруләхне сирёплетекен материалсене тәратмалла.

Ыйтса пөлмелли телефон: 2-11-36.

җырантару – 2008

Малтанхи хакпа җыранәр

«Сёнтөрү ялавё» хаҗата июнь уйәхөнчен илсе тәма февральте малтанхи хакпа җырантарасө.

Ултә уйәха җыранмалли хак – 169 тенкө те 62 пус.

Район хаҗатне хакланиччен җыранса илөр!

РАЙХАҗАТ РЕДАКЦИЙӨ.